

MEĐUFAKULTETSKA SURADNJA NA PROJEKTU DIGITALIZACIJE HERBARIJSKE ZBIRKE ORHIDEJA U HRVATSKOM HERBARIJU

Hrvoje Stančić, Vedran Šegota, Andro Babić

Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu; Botanički zavod,
Biološki odsjek Prirodoslovno-matematičkog fakulteta

hstancic@ffzg.hr; vedran.segota@biol.pmf.hr;
andro.babic@hotmail.com

Ovaj rad prikazuje kako se uspostavila dobra suradnja Odsjeka za informacijske i komunikacijske znanosti Filozofskoga fakulteta s Botaničkim zavodom Biološkog odsjeka Prirodoslovno-matematičkog fakulteta kroz projekt digitalizacije zbirke orhideja u Hrvatskom herbariju (*Herbarium Croaticum*). Autori najprije prikazuju kako je došlo do suradnje, potom ističu važnost Hrvatskoga herbarija te opisuju tijek i opseg provedenih aktivnosti.

Zbirka *Herbarium Croaticum* uspostavljena je 1880. godine i predstavlja najstariji i najveći herbarij u Republici Hrvatskoj. Ona broji oko 180 000 herbarijskih primjeraka i sastoji se od tri zasebne cjeeline: herbarija svjetske flore (*Herbarium Generale*), herbarija hrvatske flore (*Herbarium Croaticum sensu stricto*), te kriptogamskog herbarija (*Herbarium Cryptogamicum*; alge, gljive, lišajevi i mahovine). Za projekt međufakultetske suradnje odabrana je zbirka orhideja. Orhideje su jedna od najvećih biljnih porodica na Zemlji s oko 28 000 opisanih vrsta. U Hrvatskoj je dosada zabilježeno

preko 170 vrsta orhideja. Digitalizacija herbarijskih zbirki uključuje proces pohranjivanja podataka i slika u digitalnome obliku. Digitalizacija omogućuje lakšu diseminaciju podataka i pristup zbirkama u bazama podataka putem interneta. Za svaki sakupljeni i pohranjeni primjerak baza podataka sadrži podatke o mjestu i vremenu sakupljanja, dijelu biljke koji je sakupljen, sakupljaču, staništu s kojeg je sakupljena, kao i osobi koja je odredila vrstu. Također omogućuje uvid u povijesno-nomenklaturne promjene u nazivlju vrsta. No, ono što je najvažnije, omogućuje pristup digitalno pohranjenim skeniranim ili fotografiranim herbarijskim primjercima.

U sklopu vježbi na predmetu *Digitalizacija i migracija dokumenata* studenti su proces digitalizacije obavljali u tri koraka. Prvi korak sastojao se od restauriranja krhkih i starih herbarskih listova. U drugome koraku studenti su obnovljene herbarske listove digitalizirali, pritom pazeći na postavke boje, kontrasta i svjetlosti. Treći korak odnosio se na georeferenciranje nalazišta digitalizirane građe te dodavanje i uređivanje metapodataka o građi. Kroz navedene korake studenti su sudjelovali u cjelokupnom procesu digitalizacije, od pripreme građe do pohranjivanja u javno dostupnu bazu podataka *Flora Croatica*.